

DBL-19080002030301

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) Examination

June - 2022

Advance Cost Accounting : Group-1-ACC
(New Course)

Time : 2.30 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી બાજુએ પ્રશ્નનાં માર્ક્સ (ગુણ) દર્શાવેલ છે.
(2) કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો.
(3) કાર્યનોંધ તમારા ઉત્તરના ભાગરૂપે ગણવામાં આવશે.

1 માધવ લિ. ઉત્પાદન વિભાગની માહિતી નીચે મુજબ રજૂ કરે છે : 17.5

વિગત	અંદાજપત્રીય	ખરેખર
ઉત્પાદન (એકમો)	6,000	6,500
કલાકો	3,000	3,300
પરોક્ષ ખર્ચા :		
સ્થિર ખર્ચા રૂ.	1,200	1,250
ચલિત ખર્ચા રૂ.	6,000	6,650
કામનાં દિવસો	25	27

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી શોધી કાઢો :

- (1) કુલ પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન
- (2) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન
- (3) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન
- (4) સ્થિર ખર્ચ જથ્થા વિચલન
- (5) સ્થિર ખર્ચ કાર્યક્ષમતા વિચલન
- (6) ઉત્પાદન શક્તિ વિચલન
- (7) પરોક્ષ ખર્ચ કેલેન્ડર વિચલન
- (8) સુધારેલ ઉત્પાદન શક્તિ વિચલન

- 2 (A) એક કારખાનામાં ફેબ્રુઆરી, 2020નાં અંદાજપત્રીય અને ખરેખર ઉત્પાદન 9
અંગેની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે :

અંદાજપત્ર મુજબ ઉત્પાદન 600 એકમો

અંદાજપત્ર મુજબ ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ રૂ. 15,600

એક ઉત્પાદન માટે પ્રમાણ સમય 20 કલાક

મહિનાનું ખરેખર ઉત્પાદન 500 એકમો

મહિના દરમિયાન ખરેખર થયેલ ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ રૂ. 14,000

મહિના દરમિયાન થયેલ ખરેખર કલાક 9,000 કલાક

ઉપરોક્ત વિગતો પરથી-

(1) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન

(2) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ - ખર્ચ વિચલન

(3) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ કાર્યક્ષમતા વિચલન

- (B) કિબ્ના લિ.ના ઉત્પાદન વિભાગને લગતી માહિતી નીચે મુજબ આપવામાં 8.5
આવી છે :

વિગત	અંદાજપત્રીય	ખરેખર
ઉત્પાદન	4,000	3,800
કામના દિવસો	20	21
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ	40,000	39,000

તમારે નીચેના વિચલનો ગણવાના છે :

(1) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન

(2) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ જથ્થા વિચલન

(3) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ કાર્યક્ષમતા વિચલન

(4) કેલેન્ડર વિચલન

- 3 એક કંપની બે પ્રકારની વસ્તુ A અને Bનું ઉત્પાદન કરે છે. તેનાં માર્ચ, 17.5
2021ના મહિનાને લગતા અંદાજિત વેચાણ અને ખરેખર વેચાણને લગતી વિગતો
નીચે પ્રમાણે છે :

વસ્તુ	અંદાજિત વેચાણ એકમો	એકમદીઠ પ્રમાણ વેચાણ કિંમત રૂ.	ખરેખર વેચાણ એકમો	ખરેખર વેચાણ કિંમત રૂ.
A	6,000	5.00	5,000	5.00
-	-	-	1,700	4.75
B	10,000	2.00	7,500	2.00
-	-	-	1,750	1.90

ઉપરોક્ત વિગતો પરથી નીચેના વિચલનો ગણો :

- (1) વેચાણ મૂલ્ય વિચલન
- (2) વેચાણ જથ્થા વિચલન
- (3) વેચાણ મિશ્રણ વિચલન
- (4) વેચાણ કિંમત વિચલન
- (5) વેચાણ પેટા જથ્થા વિચલન

4 નીચે આપેલી વિગતો પરથી પ્રશ્નમાં દર્શાવેલી ખૂટતી વિગતો ગણો. 17.5

વિગત	વસ્તુ A	વસ્તુ B
વેચાણ જથ્થો :		
પ્રમાણ જથ્થો (એકમો)	?	400
ખરેખર જથ્થો (એકમો)	500	800
કિંમત (એકમદીઠ)		
પ્રમાણ કિં. (રૂ.)	12	15
ખરેખર કિં. (રૂ.)	15	20
વેચાણ કિંમત વિચલન	?	?
વેચાણ જથ્થા વિચલન રૂ.	+ 1,200	?
વેચાણ મૂલ્ય વિચલન	?	?

5 રાજદીપ કંપની એક જ પ્રકારનાં સાધનો અને પ્રક્રિયા દ્વારા બે પેદાશો X અને Y બનાવે છે. આ પેદાશોનો એક સમયગાળાનો પડતરનો ટૂંક સાર નીચે મુજબ છે : 17.5

વિગત	X	Y
એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ કામદાર કલાકો	2	1
એકમદીઠ યંત્ર કલાકો	1	3
ગોઠવણી (વખતમાં)	40	10
ઓર્ડરની નિભાવણી	60	15
ઉત્પાદનનાં એકમો	21,000	15,000

પરોક્ષ ખર્ચાઓની પડતર	રૂ.
મશીન પ્રવૃત્તિઓ	11,00,000
ગોઠવણી ખર્ચ	1,00,000
ઓર્ડર નિભાવણી ખર્ચ	2,25,000
	14,25,000

નીચેની પ્રવૃત્તિઓનો ઉપયોગ કરીને બંને પેદાશોનાં એકમદીઠ વસૂલ કરવાનાં શિરોપરી ખર્ચની ગણતરી કરો :

- (a) પ્રણાલિકાગત પ્રત્યક્ષ પદ્ધતિમાં પ્રત્યક્ષ કામદાર કલાક દરનાં આધારે શિરોપરી ખર્ચની વસૂલાત.
- (b) પ્રવૃત્તિ આધારિત પડતર પદ્ધતિમાં યોગ્ય પડતર ચાલકોનાં આધારે શિરોપરી ખર્ચની વસૂલાત.

- 6 યંત્ર Xની સરેરાશ ઉત્પાદન પડતર શોધો : 17.5
જ્યારે
- (1) 4 યંત્રોનું ઉત્પાદન કરવામાં આવે
 - (2) 8 યંત્રોનું ઉત્પાદન કરવામાં આવે
- યંત્ર દીઠ પ્રત્યક્ષ માલસામાન રૂ. 5,000
પ્રત્યેક કલાકદીઠ પ્રત્યક્ષ મજૂરી દર રૂ. 20
સ્થિર શિરોપરી ખર્ચ :
- 7 યંત્રોનું ઉત્પાદન થાય તેટલી ક્ષમતાનાં સંદર્ભમાં સ્થાયી શિરોપરી ખર્ચ રૂ. 10,000.
 - 7 યંત્રથી વધુ પરંતુ 8 યંત્રના ઉત્પાદન સુધી રૂ. 16,000
 - પ્રથમ યંત્રના ઉત્પાદન માટે જરૂરી કલાકો 500
 - અનુભવ વક્રનો દર 80%
 - આ ઉપરાંત જ્યારે અનુભવ વક્ર દર 90% લાગુ પડતો હોય ત્યારે 8મા યંત્રની ઉત્પાદન પડતર શોધો.
- 7 ટૂંકનોંધ લખો : 17.5
- (1) પડતર સંચાલનનાં ચાર આધારસ્તંભો
 - (2) પડતર ઘટાડાની લાક્ષણિકતાઓ
 - (3) પડતર અંકુશની લાક્ષણિકતાઓ
- 8 ટૂંકનોંધ લખો : 17.5
- (1) પડતર ઓડિટના હેતુઓ
 - (2) પડતર ઘટાડાની ટેકનિક્સ (યુક્તિઓ)
 - (3) પડતર અંકુશની પદ્ધતિઓ

ENGLISH VERSION

Instructions:

- (1) Right side figures indicate marks of questions.
- (2) Write answer any four questions.
- (3) Working note is the part of your answer.

- 1 Information of production department of Madhav Ltd. is as follows: 17.5

Particulars	Estimate	Actual
Units of Production	6,000	6,500
Hours	3,000	3,300
Overhead expenses		
Fixed Overhead Exp. Rs.	1,200	1,250
Variable Overhead Exp. Rs.	6,000	6,650
Working Days	25	27

Find out from above details:

- (1) Total overhead cost variance
 - (2) Variable overhead exp. variance
 - (3) Fixed overhead Exp. variance
 - (4) Fixed expenses volume variance
 - (5) Fixed Exp. efficiency variance
 - (6) Production capacity variance
 - (7) Overhead exp. calendar variance
 - (8) Revised production capacity variance
- 2 (a) The production data for the Budget and Actual Data of Factory for February 2020 are as below: 9
- Budgeted Production 600 units
Budgeted Variable overheads Rs. 15,600
Standard time for production of one unit 20 hours
Actual Production during the month: 500 units
Actual variable overhead expenses for month Rs. 14,000
Actual hours during the month 9,000 hours

From the above data calculate:

- (1) Variable overhead cost variance
 - (2) Variable overhead exp. expenditure variance
 - (3) Variable overhead efficiency variance
- (b) Following is the information of production department of Krishna Ltd. 8.5

Particular	Estimate	Actual
Production	4,000	3,800
Working Days	20	21
Fixed Overhead Rs.	40,000	39,000

You calculate the following variances:

- (1) Fixed overhead variance
 - (2) Fixed overhead volume variance
 - (3) Fixed overhead efficiency variance
 - (4) Calendar variance
- 3 A company produced a product A and B. Its estimate sales and actual sales of month March 2021 is below. 17.5

Product	Estimate	Estimate	Actual	Actual
	sales Units	sales price (Rs.)	sales units	sales price (Rs.)
A	6,000	5.00	5,000	5.00
-	-	-	1,700	4.75
B	10,000	2.00	7,500	2.00
-	-	-	1,750	1.90

Above information is given and calculate following variances:

- (1) Sales value variance
- (2) Sales Volume variance
- (3) Sales Mix Variance
- (4) Sales Price Variance
- (5) Sales Sub Volume Variance

- 4 Compute the missing data indicated by the question marks from the following particulars. 17.5

Particulars	Product A	Product B
Sales Quantity:		
Standard Quantity (Units)	?	400
Actual Quantity (Units)	500	800
Price (Per unit):		
Standard (Rs.)	12	15
Actual (Rs.)	15	20
Sales Price Variance	?	?
Sales Volume Variance Rs.	+ 1,200	?
Sales value Variance	?	?

- 5 RAJDEEP Company manufactures two products X and Y; 17.5
using the same equipment and similar processes. An extract of the production data for these product's in one period is shown below:

Particulars	X	Y
Direct Labour Hours per unit	2	1
Machine hours per unit	1	3
Set up (in the period (times))	40	10
Orders handled	60	15
Produced units	21,000	15,000
Overhead Expenses Cost	Rs.	
Relating to machine activity	11,00,000	
Relating to production run set ups	1,00,000	
Relating to handling of orders	2,25,000	
	14,25,000	

Calculate the production overheads to be absorbed by one unit of each of the product using the following costing methods:

- A traditional costing approach using a direct labour hour rate to absorb overheads.
- An activity based costing approach; using suitable cost drivers to trace overheads to products.

- 6 Find out average production cost of machine X. 17.5
For
- (1) Production of 4 machines
 - (2) Production of 8 machines
- Direct materials per machine Rs. 5,000
Direct wages per hour Rs. 20
Fixed Overhead Expenses:
- For production of upto 7 machines, fixed overhead expenses Rs. 10,000.
 - For production of more than 7 machines upto 8 machines Rs. 16,000
 - For the production of the 1 machine, the necessary Human Hours 500
 - Learning curve rate 80%
- Moreover when learning curve rate is 90% in application, then find out the production cost of the 8 machines.
- 7 Write short notes on: 17.5
- (1) The Four Pillars of Cost Management
 - (2) Characteristics of cost reduction
 - (3) Characteristics of cost control
- 8 Write short notes on: 17.5
- (1) Explain the objectives of cost audit.
 - (2) Techniques of cost reduction
 - (3) Cost control methods.
-